

Verslag workshop met Prof Dr Cees Zwart:

Over een wereld in transitie, op weg naar noöcratie

Bijeenkomst V Waardegedreven Leiderschap – 17 januari 2014

Praktisch idealisme, op weg naar een samenleving die gebaseerd is op geestkracht en synergie. Dat is het onderwerp van de workshop uit de serie Waardegedreven Leiderschap, op vrijdagmiddag 17 januari jl. gehouden in Kasteel Huize Harmelen. Veel deelnemers kwamen om prof. dr. Cees Zwart te horen en met hem in gesprek te gaan over de bewegingen in onze samenleving en de keuzes die wij daarbij kunnen maken.

‘Er komt een nieuw tijdperk aan’, is de stelling van Cees. De veranderingen zijn niet oppervlakkig, gaan niet vanzelf voorbij, maar luiden een nieuwe tijd in. Het gaat erom of we open staan om de signalen van die nieuwe tijd te ontvangen.

Cees Zwart neemt ons mee langs de geschiedenis van de economie, en licht toe hoe de econometrie, de wetenschap van het meten, steeds meer het karakter van de economische wetenschap als gedragswetenschap heeft verdrongen. Dit ‘meten is weten’ adagium timmert alles dicht, en bemoeilijkt het vermogen om nieuwe inzichten op te doen. Want de toekomst is geen extrapolatie van het huidige, zoals economische modellen suggereren.

Een van de deelnemers brengt in hoe mooi het is als een verpleeghuis wordt geleid vanuit een integrale mensvisie. ‘Dat is een huis waar ik mijn moeder wel naar toe zou brengen! Daar worden mensen aangesproken op wie ze op zielsniveau zijn, en niet als ‘oude mensen met beperkingen’.’

Er ontstond een levendige discussie o.a. over onze houding ten opzichte van ziekte en gezondheid. Allerlei voorbeelden werden genoemd van overheidsingrijpen die niet met elkaar te rijmen zijn. De reactie van Cees was: ‘De discussie om te bepalen wat de rol van de overheid moet zijn in dit vraagstuk wordt helemaal niet gevoerd!’

Uitgebreid ging Cees Zwart in op het begrip HOOP. Daarbij ging hij terug naar Ernst Bloch, die geschreven heeft over ‘Das Prinzip Hoffnung’. Een houding van hoop is gebaseerd op vertrouwen in krachten die we niet kunnen zien, maar wel vermoeden. Door de ongekende toekomst ‘te dromen’ maken we er ruimte voor. Cees beveelt aan om te leven in permanente voorlopigheid en het vertrouwen dat je, wat er ook gebeurt, altijd weer vaste voet aan de grond krijgt.

In tijden van turbulentie is het van groot belang om niet uit evenwicht te raken, maar te kunnen handelen vanuit een innerlijk kompas. Het innerlijk kompas bestaat volgens Cees uit:

- Een intellectueel niveau (begrijpen, weten)
- Een fysiek en spiritueel niveau (voelen, intuïtie)
- Een moreel niveau (onderscheid kunnen maken tussen goed en kwaad)

Na de korte pauze gaan de deelnemers in gesprek over hun eigen innerlijk kompas en hoe dat kan botsen met de vragen van alle dag.

Het dilemma 'vernieuwen versus verantwoorden' wordt ingebracht, heel herkenbaar voor alle aanwezigen. Hoe om te gaan met al die externe vragen van gemeenten, het rijk, terwijl er ruimte moet worden geboden aan onderzoek en vernieuwing? Dit dilemma doet zich dagelijks voor bij bestuurders in het publieke domein.

Cees Zwart antwoordt dat we niet moeten denken in tegenstellingen, maar in verschillende krachten. In plaats van 'weerstand tegen verandering' gaat hij liever uit van het denken in 'dynamiserende en structurerende krachten'. Dit denken biedt perspectief.

Tenslotte roept Cees Zwart ons op om met elkaar vooral deze weg verder te bewandelen. Dit samenzijn, deze betrokkenheid, gedeelde visie op de samenleving, en vertrouwdheid, is een prima basis om verder te gaan als netwerk van 'praktisch idealisten' op weg naar noöcratie, een samenleving gebaseerd op vertrouwen en synergie.

Dit was de afsluiting van de tweede groep die de leergang Waardegedreven Leiderschap heeft gevolgd.

Na de zomer zal de derde groep van start gaan.

Foto's: Gert Jan van Reenen

Noteer alvast:

Op donderdagmiddag 15 mei

organiseren wij een inspirerende bijeenkomst onder de titel:

'Van Mauve tot Mondriaan,

hoe dynamiserende en structurerende krachten elkaar kunnen aanvullen.

Locatie: Singer Laren

Marianne Luyer en Johan Bouwmeester

www.waardegedrevenleiderschap.nl